

1. İletişim insanın olduğu her yerde vardır. Çevremizde olup bitenleri anlamak ve kendimizi çevremizdekilere anlatabilmek için iletişim kurarız. Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz, iletişim kurmak için yaptığımız bazı davranışlardır. Ağzımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı iletişim kurmamıza yarar.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir iletişim türüdür?

- A) Nil'in telefonla kuzenini arayıp doğum gününü kutlaması
- B) Alp'in durakta otobüs bekleyen arkadaşına gülümsemesi
- C) Yusuf'un toplantı için gelen katılımcılara konuşma yapması
- D) Zeynep'in sabah apartmandan çıkarken kapıcıya günaydın demesi

2. Kişiler arası ilişkilerde kullandığımız yargılayıcı, suçlayıcı sözlerin iletişimi olumsuz yönde etkilediğini unutmamak gerekir. Bu tür iletişime "sen dili" denir. "ben dili" ile konuşmak ise kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek iletişim kurmasıdır. "ben dili" karşıdaki kişiyi suçlayıcı ve yargılayıcı bir iletişim dili değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iletişimde "ben dili"ne örnek verilebilir?

- A) Kardeşlerinle sürekli kavgaya ediyorsun!
- B) Derslerine çalışmaman beni üzüyor!
- C) Hiçbir zaman odanı toplamıyorsun!
- D) Hatalısın! Beni hiç dinlemiyorsun!

3. İletişim araçlarını kullanırken sahip olunan hak ve özgürlükler anayasa tarafından güvence altına alınmıştır.

- **Madde 20:** Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.
- **Madde 22:** Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.
- **Madde 26:** Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Anayasanın bu maddelerine göre aşağıdakilerden hangisi hak ihlalidir?

- A) Hatice'nin okuldaki aksaklıkları idareye bildirmesi
- B) Asya'nın aile kararları alınırken söz hakkı tanınması
- C) Zeynep'in şehir dışındaki ailesi ile telefonla görüşmesi
- D) Yasemin'in sosyal medya hesabından alınan fotoğrafının izinsiz paylaşılması

4. Orhan Bey, Karesi Beyliği'nin topraklarını alınca Osmanlı Devleti'nin sınırlarını denize ulaştırmıştır. Karesi Beyliği'nin deniz gücünün Osmanlıya geçmesi diğer fetihlerde deniz kuvvetlerinden yararlanılmasını sağlamıştır. Osmanlı Devleti'nin bundan sonraki yeni hedefi ise Çanakkale Boğazı'nın Avrupa kıyıları olmuştur. Rakipleriyle taht mücadelesine giren Bizans İmparatoru Kantakuzen Orhan Bey'in yardımı ile tahtını korumayı başarmış, karşılığında ise Gelibolu'da küçük bir kale olan Çimpe'yi Türklere vermiştir. Böylelikle Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki ilk toprağı olan bu küçük kale yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin izlediği siyaset ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu siyasi birliğini sağlamıştır.
- B) Topraklarını Avrupa yönünde genişletmiştir.
- C) Komşularının iç sorunlarından faydalanmıştır.
- D) Deniz kuvvetlerine sahip olarak askerî gücünü artırmıştır.

5. Tımar sisteminin esası, devlet mülkiyeti altındaki toprakların sipahilerin gözetiminde, kullanım hakkına sahip köylüler tarafından işletilmesidir. Köylüler normalde devlete ödemeleri gereken vergileri tımar sahiplerine vermişlerdir. Alınan bu vergilerle tımarlı sipahiler güçleri yettiğinde cebelü (asker) yetiştirmiştir. Tımar sahipleri, cebelü yetiştirmenin yanında, onlara verilmiş olan toprakların güvenliklerini sağlamakla da yükümlüdürler. Barış zamanında tımarlı sipahiler çiftçilikle uğraşarak üretime katkıda bulunmak durumundadırlar.

Buna göre tımar sisteminin Osmanlı devlet yönetimine katkıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tımar olarak verilen bölgelerin güvenliği sağlanarak devlet otoritesi korunmaktadır.
- B) Göçebe yaşayan Türkmenler yerleşik hâle getirilmektedir.
- C) Ordunun asker ihtiyacı karşılanmaktadır.
- D) Vergiler düzenli olarak toplanmaktadır.

6. Osmanlı nüfusunun büyük bölümü köylerde yaşamaktaydı. Köylüler daha çok tahıl, sebze, meyve yetiştirip pazarlarda satarlardı. Konargöçerler ise şehirlerin et, yağ, yoğurt ihtiyaçlarını karşılarlardı. Konargöçerler ayrıca kasaplık, marangozluk ve kale tamirciliği yaparlardı. Vergi ödemeyenler yolların, geçitlerin ve kalelerin korunmasına yardımcı olurlardı.

Verilen metne göre Osmanlı toplumunun aşağıdaki alanlardan hangisine katkısından söz edilmemiştir?

- A) Yönetim
- B) Hayvancılık
- C) Tarım
- D) Ticaret

7. Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklarda uyguladığı politikalarından biri de istimâlet politikası olmuştur. İstimâlet politikası hoşgörü politikası anlamına gelmektedir. İstimâlet politikasını yeni fethettiği topraklarda uygulamaya koyan Osmanlı Devleti, bölge halkının her türlü inanış ve yaşayış biçimine saygılı ve hoşgörülü davranmıştır. Halkın örf ve âdetlerine, dinine ve yaşayış biçimine saygı göstermiştir. Aynı zamanda feodal beylerle uğraşmakta olan Osmanlı Devleti hoşgörülü tutumuyla bölge halkını kazanmayı başarmış ve fethettiği topraklarda uzun yıllar hâkimiyet kurabilmiştir.

Metne göre istimalet politikasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklılıklara saygı azalmıştır.
- B) Kültürel çeşitliliği korumuştur.
- C) Birlik ve beraberliği güçlendirmiştir.
- D) Devlet otoritesini sağlamlaştırmıştır.

8. Osmanlı Devleti'nde kazaskerler, divan toplantılarında büyük davalara bakardı. Ayrıca medreselerde ders veren müderrislerin ve kazalardaki davalara bakan kadıların atamasını yapardı.

Bu bilgilere göre kazaskerler, günümüzdeki;

- I. Dış İşleri
- II. Adalet
- III. Millî Eğitim

bakanlıklarından hangilerinin görevini yerine getirmişlerdir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9. Coğrafi Keşiflerden sonra Avrupa'da birçok kentte bankalar açılmıştı. Kaşifler, sömürge işleriyle uğraşan tacirler bu sayede ihtiyaç duydukları sermayeyi buluyorlardı. Girişim düşüncesi böylece yayıldı, güçlendi. Deniz seferlerinin doğurabileceği tehlikelere karşı da tacirler, mallarını deniz sigortası ile güvence altına alabildiler.

Buna göre Coğrafi Keşiflerden sonra Avrupa'da aşağıdaki alanların hangisinde büyük bir ilerleme yaşandığı söylenebilir?

- A) Eğitim B) Sanat
C) Ticaret D) Demokrasi

10. 18 ve 19. yüzyılda Avrupa'da meydana gelen ekonomik ve siyasi gelişmeler sonucunda Osmanlı maliyesi açık vermeye başlamış, özellikle savaşlarda alınan yenilgiler Osmanlı ekonomisini kötü etkilemiştir. Bunun üzerine Osmanlı devlet adamları maliyeyi düzeltmek için bazı önlemler almışlardır. Mustafa Reşit Paşa maliye ile ilgili birçok çalışma yapmıştır. Yabancı paralar yasaklanmıştır. Paranın değerinin düşmesi nedeniyle Avrupa paralarının değerine eşit "Mecidiye" basımına başlanmış bu çalışmalar millî bankanın ilk hazırlığı olmuştur.

Metne göre, Mustafa Reşit Paşa'nın Osmanlı ekonomisini düzeltmek için asıl yapmaya çalıştığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa'daki yenilikleri taklit ederek Osmanlı'nın üretim yapmasını sağlamak
B) Osmanlı'nın savaşlarda kaybettiği toprakları geri almasını sağlamak
C) Millî ekonomi oluşturarak dışa bağımlılığı ortadan kaldırmak
D) Devletin ilk denk bütçesini hazırlamak

11. Türkiye'nin nüfus yapısı incelendiğinde;

- Doğurganlık oranının yüksek olduğu,
- Nüfusun yarıdan fazlasının 30 yaşından küçük olduğu,
- Yaşlı nüfus oranının düşük olduğu görülür.

Bu bilgiler doğrultusunda Türkiye'nin nüfus özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Genç nüfusun fazla olduğu
B) Çalışma çağındaki nüfusun fazla olduğu
C) Ortalama yaşam süresinin kısa olduğu
D) Kadın nüfusunun erkek nüfusundan fazla olduğu

12.

Ben Muammer. Suriye'deki iç savaş yüzünden Halep'ten Türkiye'ye göç etmek zorunda kaldım.

Ben Turgut. Şiddetli yağış sonucu heyelanın çay bahçelerimize ve evimize zarar vermesi nedeniyle Ankara'da bulunan dayımların yanına göç ettik.

Buna göre göçlerle ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Göçler sadece ülke içinde gerçekleşir.
B) Göç alan yerlerde kentleşme hızlanmaktadır.
C) Doğal afetlerden dolayı yapılan göçler geçicidir.
D) Siyasi, sosyal ve ekonomik sebeplerle gerçekleşebilir.

NOT:

MEB beceri temelli sorulardan derlenmiştir...